

Nr 309.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ordnande av Göta pansarlivgardes förläggning å Järvafältet; given Stockholms slott den 15 maj 1942.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 maj 1942.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler fråga om ordnande av Göta pansarlivgardes förläggning å Järvafältet samt anför därvid följande:

I sin framställning den 11 september 1941 rörande lantförsvarets medelsbehov för budgetåret 1942/43 har arméförvaltningen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för påbörjande av arbetena med ordnande av Livregementets till häst förläggning å Järvafältet för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 5,000,000 kronor.

Emellertid har Kungl. Maj:t — i överensstämmelse med av försvarsutredningen därom avgivet förslag — i försvarspropositionen (nr 210) föreslagit årets riksdag, att ett nytt truppslag, pansartrupperna, skall uppsättas inom armén

genom utbrytning och omorganisation av vissa till infanteriet och kavalleriet nu hörande truppförband, varvid ett pansarregemente, Göta pansarlivgarde, föreslås bildas genom utbrytning av delar av Livregementet till häst samt förläggas — med undantag av ett till Gotlands infanteriregemente detacherat kompani — till det för Livregementet till häst planerade kasern-etablissemnet på Järvafältet. Sistnämnda regemente avses samtidigt kvarbliva i sitt nuvarande etablissemnet i Stockholm.

Enligt försvarsutredningens av mig i huvudsak biträdda förslag till arméorganisationens genomförande bör organisationen av Göta pansarlivgarde påbörjas den 1 januari 1944 och, beroende på personalläget, utbyggas till full omfattning senast under år 1945.

Vid anmälan av propositionen, nr 279, till innevarande års riksdag angående anvisande av medel för vissa byggnadsföretag å Järvafältet har jag uttalat, att det syntes erforderligt att redan under nästa budgetår förberedande åtgärder vidtoges för färdigställande av etablissemnet för Göta pansarlivgarde. Jag förklarade mig hava för avsikt att, därest riksdagen icke hade något att däremot erinra, underställa Kungl. Maj:t frågan om disposition för detta ändamål av vissa för Livregementet till häst avsedda medel, som stå till förfogande för förberedande åtgärder för Stockholms garnisons utflyttning till Järvafältet. Frågan om anslag till bestridande av kostnaderna i övrigt för ordnande av pansarlivgardets förläggning syntes få framdeles upptagas efter framställning från arméförvaltningens fortifikationsstyrelse.

Sådan framställning har nu gjorts av *fortifikationsstyrelsen* i skrivelse den 13 maj 1942, däri anföres bland annat följande:

Med ledning av vissa från försvarsutredningen på sin tid under hand till styrelsen lämnade uppgifter rörande ifrågavarande pansarregementes avsedda organisation och styrkeförhållanden m. m., vilka uppgifter i huvudsak jämväl syntes ligga till grund för Kungl. Maj:ts i försvarspropositionen avgivna förslag, beräknade fortifikationsstyrelsen behovet av nybyggnader m. m. jämte kostnaderna för desamma till 7,100,000 kronor. Med hänsyn till att inom arméförvaltningens tyg- och intendenturdepartement utredningar påginge rörande viss centralisering av reparationstjänsten vore i förenämnda kostnadssumma dock icke inräknade tyg- och intendenturverkstäder. Ej heller vore kostnader upptagna för sjukhus, enär frågan om sjukvårdens ordnande för garnisonens truppförband vore under utredning av ämbetsverkets sjukvårdsstyrelse. Tjänstebostäder vore upptagna endast för sådan personal, vilkens tjänst nödvändiggjorde, att bostäder bereddades dem i kasernens omedelbara närhet. Det medelsbehov, som för budgetåret 1942/43 kunde beräknas erforderligt för påbörjande av arbetena med ifrågavarande förläggnings ordnande uppskattade fortifikationsstyrelsen till 3,000,000 kronor.

Fortifikationsstyrelsen har beräknat kostnaderna för det angivna byggnadsprogrammets genomförande på följande sätt:

Kanslibyggnad	kronor	230,000
Logementsbyggnader	»	1,560,000
Skolbyggnad	»	130,000
Exercishus	»	160,000
Gymnastikbyggnad	»	320,000
Idrottsplats	»	95,000

Kallbadhus	kronor	15,000
Mässbyggnad för officerare	»	170,000
» » underofficerare	»	130,000
Marketenteribyggnad	»	160,000
Matinrättningsbyggnad med värmecentral	»	470,000
Brandredskapsbod och slangtorn	»	25,000
Vattenreservoir	»	30,000
Gaskammare	»	5,000
Vakt- och arrestbyggnad	»	40,000
Bostäder för förvaltare, maskinist, eldare och husmödrar ..	»	130,000
Vinterstall med skosmedja	»	65,000
Varmgarage med smörj- och tvätthall och reparationsverkstad	»	1,380,000
Kallgarage	»	180,000
Bensinstation med förråd för bränsle och tomfat	»	25,000
Intendenturförrådsbyggnader för personlig utrustning	»	145,000
Tygförrådsbyggnader för d:o	»	50,000
Pjäsförråd	»	60,000
Fordonsförråd	»	30,000
Ammunitionsförråd	»	35,000
Gevärssmedja	»	20,000
Korthållsskjutbana	»	35,000
Handgranatsbana	»	5,000
Kulspruteskjutbana	»	50,000
Väg- och planeringsarbeten samt stängsel	»	430,000
Utvändiga rörotekniska arbeten	»	405,000
» elektriska arbeten	»	90,000
		<hr/>
	Kronor	6,675,000
Administration och oförutsett cirka 6 procent	»	425,000
		<hr/>
	Summa kronor	7,100,000

Fortifikationsstyrelsen hemställde, med återkallande av sin förenämnda i skrivelsen den 11 september 1941 gjorda hemställan, att Kungl. Maj:tt måtte föreslå riksdagen att för ordnande av Göta pansarlivgardes förläggning å det område, som tidigare ifrågasatts som förläggningsplats för Livregementet till häst, för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 3,000,000 kronor.

Under förutsättning att Kungl. Maj:ts i försvarspropositionen framlagda förslag om uppsättande av Göta pansarlivgarde vinner riksdagens bifall, är det nödvändigt att åtgärder vidtagas för ordnande av förbandets förläggning. Såsom jag i annat sammanhang anført, biträder jag förslaget att Göta pansarlivgarde förläggas till det tidigare för Livregementet till häst avsedda s. k. Tegelhagsområdet å Järvafältet. Det synes erforderligt att för påbörjande av byggnadsarbetena redan under nästa budgetår medel utöver de i propositionen nr 279 avsedda ställas till förfogande för ändamålet. Att taga slutlig ställning till det framlagda byggnadsprogrammet är mig icke möjligt förrän åtminstone preliminära skissförslag föreligga. Vid den fortsatta utredningen torde emellertid den nu framlagda planen i huvudsak kunna läggas till grund. Vid byggnadsprogrammets utformande böra standard-

*Departements-
chefen.*

ritningar komma till användning och även i övrigt kostnaderna i görligaste mån nedbringas. Jag förutsätter sålunda, att inga byggnader eller andra anläggningar utföras, som icke äro oundgängligen erforderliga med hänsyn tagen även till de anläggningar, som för andra förbands räkning utföras på Järva-fältet. Av det sammanlagt erforderliga beloppet torde för nästa budgetår böra anvisas ett belopp av 3,000,000 kronor.

Under erinran att enligt de grunder för avskrivning av nya kapitalinvesteringar i försvarsväsendets fastighetsfond, för vilka redogjorts i årets statsverksproposition, särskilt avskrivningsanslag ej bör beräknas för ifrågavarande kapitalinvestering hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Ordnande av Göta pansarlivgardes förläggning å Järva-fältet* såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond, för budgetåret 1942/43 anvisa ett *reservationsanslag* av 3,000,000 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Johan Treschow.